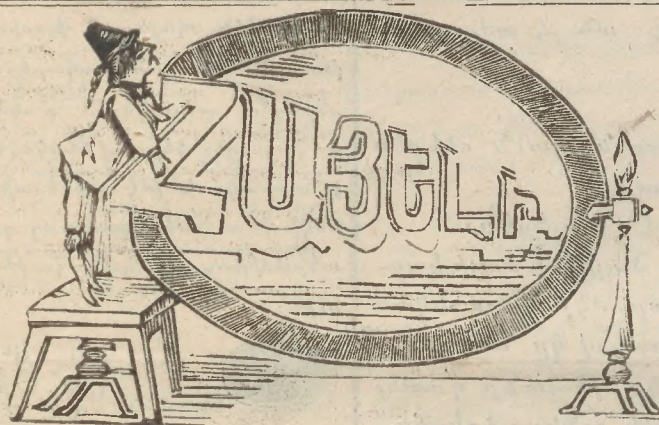

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ

Պուրկարից համար
Տարեկան ֆրք 10
Վեցամսեայ " 5
ԿԱՆԻՏԻԿ

20

ՍԱՆԴԻՄ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ

Արտասահման
Տարեկան ֆրք 12
Վեցամսեայ " 6
ԿԱՆԻՏԻԿ

20

ՍԱՆԴԻՄ

ՀԱՆԴԵՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԶԱԽԵՇՏԱԿԱՆ

Կը հրահարակուի ճարտար տերեր: Ծա-
նուցման տողը 10 Մանդիմ: Եկու թիւ ա-
ռաջ հրահարակուած քերթը 40 Մանդիմ:
Զհրահարակուած գրութիւնը եւ յտու/ր:

Հասցե
DIRAN PAPA ZIAN
RUE DRAGOMAN K. STEPAN
(BULGARIE) VARNA

ՈՒՆԵՒՈՐ ԶՐԻԱՃԱՐԱԿԸ

Մեր բարեկամներէն մին կը պատ-
մէ թէ, անցեալ շաբաթ օրը գործի մը
պատճառաւ վաճառատուն մը մտած
պահուի, նոյն վաճառատան գրացի պա-
րոնըն ալ ներս կը մտնէ և աթոռի մը
վրայ առնաւորութեամբ, կը հարցնէ.

— Յուսիկ աղա, « Իրաւունք » քը և-
կա:

— Այո՛, եկա:

— Կրնամ տեսնել:

— Կրնաք տեսնել: (Կուսայ)

Պարոնը՝ թերթը աղէկ մը աչքէ
անցունելէ ետքը, զայն գրասեղանին
վրայ դնելով կը յարէ. — Շահեկան բան
մը չի կայ մէջը. այնպէս չէ:

— Ես պակասին չեմ կարգացած, ո-
րովհետեւ հիմա բերին:

— Անշուշտ եմ որ « Շարժում »-ին
մէջ ալ կարեւոր բան մը չպիտի գըտ-
նենք:

— Ո՞վ գիտէ:

— « Շարժում »-ը եկած է:

— Այո՛, եկա:

— Տեսնենք անոր մէջը ինչ կայ,
ըսելով կերկնայ, գրասեղանին վրա-
յէն Շարժումը կառնէ ու նորէն իր ա-
թոռին վրայ տեղաւորուելով՝ նախա-
յօդուածէն կը սկսի կարգաւ. անգին
մեր բարեկամն ալ կը սկսի վաճառակա-
նին հետ ունեցած դժբախտ վրայ լեզուա-
ցիլ: Զրեաճարակը (օթյագճի) 20 վայր-
կեանէն կը լմնցունէ Շարժումին ըն-
թերցումը, զոր մինչև վերջին տողը,
Բեյաթնիցա Վալայնուր կարգապէս հու-
քը, բարեկամին գառնալով կըսէ. « չը-
սի՛ ձեզի թէ շահեկան բան մը չի կայ
մէջը, ես արդէն առաջ համար ձեզեցի
բոլորէն ալ բաժանորդագրութիւնս և
բեկուան պիպլիթէք եկած թերթերուն
մէջ կարգացած բաներս են:

— Եւ ինչ կուզէիք որ գրեն:

— Եղբայր, սանկ, շահեկան նոր
լուր մը տուած չեն որ...

— Զեղի համար նորունը ստեղծե-
լու էին. ինչ որ է՝ կարգան օրը օրին
հասած հեռագիրներու ու թերթերու
մէջ, նոյնը չը գրեն կոր: Լրագրու-
թիւնը տուանկ չէ՛ մի:

— Եղբայր, ես բան մը չեմ հա-

կնար կոր ատնցմէ ան չէ ամա, հայերին եկաւ.

— Այո.

— Սրգեօք նորէն որուն օձիքէն բռներ է ստէք նայիմ:

— Հոն է, առէք նայեցէք:

Ա. Հայերին ալ ծայրէ 'ի ծայր կարգալէ ետքը, «ասոր մէջ ալ շահեկան բան մը չի կայ», ըսելով կը մեկնի:

Ընթերցողաց կը թողունք դատել թէ, ասանկ անամօթ ունեւոր ճրիածարակներ ու վայրահաշներ ունեցող հրապարակագիրը կրնայ իր պիւտճէն հաւատարակչուի ու թերթը կանոնաւորապէս հրատարակել:

Այս անգամ առանց անունը տալու 'ի կարգ կը հրաւիրենք այդ անխիղճ պարոնը. թող ինքզինքն գայ, ու վրձարկով կարգացող երուն չար խրատներ չի տալէ զատ, ինքն ալ վերջ տայ անամօթաբար ճրի թերթ կարգալուն, ապա թէ ոչ իր փափագին համեմատ շահեկան բաներ պիտի գրենք. . . իր մասին ու իրեն պիտի կարգացնենք:

Թ. Ա. Տ. Ե. Ր. Ա. Կ. Ա. Ն.

ՆԵԼԻ ԱՇՏԱՐԱԿ

Անցեալ շաբաթ իրիկուն ներկայացուած Նէլի Աշտարակի մասին մէկ բանի բնաւատականներ հասած են խմբագրութեան, սակայն տեղւոյ անձկութեան պատճառաւ բաւ համարեցինք միմիայն հետեւեալ պաշտօնական հրատարակել:

Խմբագիր Հայերի Լրագրոյ.

«Աղջկանց կրթարանի տնօրէնութիւնը իւր խորին շնորհակալութիւնը յայտնելով ամեն անոնց՝ որք իրենց ներկայութեամբը պատուեցին 'ի նպատակ հաստատութեանս տրուած հանգէսը, իր ցուր կը յայտնէ նաեւ

առ տիկին Պայծառ Փասուրիւմճեան եւ իւր խումբն, որ ըստ սակարկութեան, որոշեալ գումարը ամբողջովին գանձելէ ետքը, անգոհացուցիչ կերպով ներկայացուցին թէ Նէլի Աշտարակը և թէ զաւեշտը, որուն համասմեղի հետ՝ գմեղ պատուով պատուարժան թատերասիրաց ալ դժգոհութեանը տեղի տրուին:

Տնօրէնութիւն
Աղջ. Կրթարանին Վառնա

Հայերի — «Խումբ ենք կազմեր, ամեն ներկայացում կարող ենք տալու» ըսելով ասոյին անդին մեծախօսութիւն ընողները պէտք է գիտնան թէ թատերական խումբ մարդիկ ու կառավարելը կորի մեքենայ գործածելու չի նմանիր: «Բարի իրիկուն Պ. բանթալմի» պէս պարզ խոսքեր ներկայացնելու կարողութիւնը ունեցող սկսնակ խումբի մը ձեռքը Նէլի Աշտարակի պէս դժուար ներկայանալի տրամներ տալը՝ պարզապէս այդ խումբը ծաղրել ու ներկայ գանալով հանդիսականաց թիւին խնդալ ըսել է:

Ժողովուրդը որ կը վճարէ, բացարձակ իրաւունք ունի նաեւ պահանջելու. այս բանը գիտնալու են անոր հետ գործ ունեցող թատերական խմբապետներն ալ ու լաւ մը պատրաստուելէ ետքը հրաւեր կարգալու են թատերասիրաց. ասանկ չընողը՝ պարզապէս ժողովուրդէն դրամ չըրթելու մանկութիւն մը գործուցած կըլլայ: Գրամը չառած՝ Բ. աշտարակածը չի բանալ սպառնացողները պէտք է գիտնան թէ ժողովուրդն ալ իրենցմէ լաւ ներկայացուի կը պահանջէ. անտարանին վերայ միմիայն շարժուն մօրեքներ ու քերթափանի տեսնելու համար չէր տուած գրամ. ասոնցմէ զատ, խումբին մէջ անցած գործած ողորդութիւններուն ալ ականջ կախելու պարտականութիւն մը չունի:

Միանգամ ընդ միշտ պէտք է գիտնալ թէ, լրագրութեան պարտքը՝ միմիայն թատերական ազգերը հրատարակել և ժողովուրդը թատրոն հրաւիրելով չի լինար, ուստի ներկայացումէն ժողովուրդին վրայ

ըրած ազգեցութիւնն ալ անաշուապէս հըրտաարակելու է: Խաթէր համար խմբագրութիւն ըրած կըլլայ այն հրապարակագիրը, որ այս տեսակ անկարգութիւններու մասին աչք կը գոցէ, (որ բաջալերել կը նշանակէ) նա մանաւանդ՝ այնչափ հանգիստ կանաց ներկայութեանը եղած անկարգութիւններուն:

«Հայելի», առաջին օրէն, թատրոնի մասին ալ ունեցած պարտականութեանը մէջ թերացած չէ ու չպիտի թերանայ, թէ և միշտ իրեն ալ Ա կարգի տոմսակ կը զրկուի:

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ա. Բոժոժիկ, կուգեմ՝ ձեզի լուր մը տալ, զոր թերեւս իմացած չէք:

— Ըսէ նայինք, ի՞նչ է՝ արդեօք Վառնայի նորընտիր Թագ՝ Խորհուրդին միահամուռ պաշտօնէ հրաժարած ըլլա՞լը պիտի իմացնես:

— Ո՛չ, այդ չէ:

— Թերեւս Պուրբէշ զրկուելիք Եւմենուցի որբ և հիւանդ ուսանողի մը՝ ի նպաստ 60 Փր. հանգանակուելէ ետքը, մինչև հիւսիսային խեղճ տղուն Պուրբէշ զրկուած չըլլալը պիտի ըսես:

— Այդ ալ չէ:

— Եարևաջին անցեալ շաբթու հարսնիքի մը տունէն առօք փառօք վռնուած ըլլալը պիտի ուզես հասկցնել:

— Ատանկ բան չգիտեմ՝ ես, եղբայր:

— Անշուշտ տէրպապաի մը իր քենակալին հետ կուի բռնուելը ու մէջքնին պատճենամարտ մը տեղի ունեցած ըլլալը դուն ալ իմացած ես:

— Չէ՛, եղբայր, չէ՛, աս ի՞նչ բաներ կըսես կոր:

— Ֆիլիպէի մէջ նախանտեան Գէորգ վարդապետին խաներ ու խոհակներ պտտելով «Եարժումի գատապարտութիւնը սուտ» է ըսելով հրապարակաւ ըրած ստախոսութիւնները պիտի թուես:

— Չէ՛, չէ՛, չէ՛:

— Գրաւ կը դնեմ որ Հապէրմանի գարեջրատան մէջ կիրակի գիշերուան Ը... ին ընդունած ձեռքի հարուածին պատմութիւնը պիտի ընես:

— Ո՛չ... ո՛չ... հարուած մի՛...

— Ուրեմն ի՞նչ է ըսելիքդ:

— Բայց իմ՝ բոնիքս առ քու բաժնեւորուդ բով շատ անկարեոր բան է:

— Անանկ է նէ՛՝ երթաս լարով. ժամանակ չունիմ՝ քեզ մտիկ ընելու:

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ

Աժանս Բոժոժիկ և ընկ.

Վառնա

Ցաւակցական հետաքիրներու վերջը տակաւին առնուած չէ Եարժումի պարտութեան տոթիւ. ի մէջ այլոց ֆիլիպէի Բ. Ա. Այրջըի միւսիւ. Անդուան Նառաէնի ցաւակցական գիրը նշանաւոր է. յիշեալը կը յայտարարէ թէ՛ 3 ամիս սուգ պիտի պահէ... եղունգներուն մէջ:

Եարժումի գատապարտութիւնը ուրացող ֆիլիպէի վարդապետին իբր վարձատրութիւն զսյգ մը մանթարը հողթափ առնել որոշուեցաւ:

Ամիրայի սպայակոյտին վերջին ժողովին մէջ որոշուեցաւ որ այսուհետև Հապէրմանի գարեջրատան զիւցազուններէն Պ. Ը... պատճենով կ'ստանան:

Տիեզերահաշիւի և մանթարապատում ինքնաբովական յիշատակարանին տպագրութիւնը տւարտեցաւ: Այս տոթիւ Տունավի գարեջրատան կառնունը, հեղինակը շնորհաւորելով, անոր ձեռքը սկզբեց... հարուրնոց մը փրցնելու համար:

ԲԱՐԲԱՐՈՍԱԿԱՆ

ՎՈՒՆՏՈՒԱԾՐ:

Պատարագ կըրար, Մայր եկեղեցոյ
Դրանք բակը անշոք մի խեղճ կիւն
Խանգրած երեսոյ, կնճռած յոնկերոյ
Կը քափէր սրսոյս խիստ հեծեծագին:

Պատարուն հանդերձն հաշիւ կը ծածկէր
Սորս մերկ մարմնոյն մնացորդները,
Ցրաքէր քանիւն երբ ուժգին փչէր,
Կարծես սասկոյթեամբ կը խեղդէր ձայնը:

Աւօրի խաչք մը գոգցես ակաւայ
Անոր արսունքները կը ցաւփեցնէր,
Վշտահար հոգոյն հրատարակ շանքերն
Իր գիտուն վերել փայլակ կ'արձակէր:

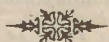
Եւ աղօթք փարոյք երբ արարեցան,
Խոնկի քոյրի մէջ մասուցան զոներ,
Վարդապետ կղեր փութոյ հեռացան
Մինչդեռ նա անշոք յուսոյ կ'ապաստէր:

Այս դառնացած սիրտը մի իրարեւոյ
Երկար ժամանակ ոչ ոք երեցար,
Բայց երբ անարուեստ յուսաբեկ ձայնիւ
«Աղորմեցե՛ք ինձ,» ձայնէր սկսաւ,
Փոխան գործքան ժամակոյն հասաւ,
«Ի՛նչկուզես այս անշոք, գոյ ես դու,» պոռաց:
Ու այնքան ուժգին հարուածներ տուաւ
Որ ողորմելիս ինկար գետնաւած:

Թարգմ. Ա.

ՏՂՈՑ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿԻ ՄԷՋ

Անցեալ իրիկուն, ճաշի ժամանակ, կին
մը կըսէր իւր ամուսնոյն.

— Գուզում Շաւշապրամ աղա, վաղը
սա տղուն բանթալօն մը ճարէիր:

— Ի՞նչ կըսես կրնիկ, բանթալօնը ե՞րբ
էր առինք. 4 ֆրանք տուի, տաճառ ամիս մը
չեղաւ:

— Հա՛ ամա, տեսնաս, չէրաւ հաներ
է, կարկտան ալ չի բռներ քի կարկտամ:

— Ի՞նչ է ըրեր քի, պատուիր է, ան
տէյմէ հալով պատուութիւնը բան չէ:

— Ձիյտեմ, մարդու հետ ծեծկուէր
է, ի՞նչ է ըրեր, կտոր կտոր ըրած ելաւ ե-
կաւ. ամօթէս գետինն անցայ:

— Ի՞նչ ըրիր ծօ, ի՞նչ ըրիր քի բան
թալոնդ պատուեցիր:

— Ես բան չըրի հայրիկ.

— Հապա ինքնիրե՞նը պատուեցաւ.

— Քովի տունին տղան պատուեց հայ-
րիկ.

— Հէլպէթ գուն անոր բան մը ըրիր
որ ան ալ քու բանթալոնդ պատուեց. չիտակ
ըսէ, ի՞նչ ըրիր:

— Չէ հայրիկ, ես բան մը չըրի:

— Շիտակ ըսէ կըսեմ կոր... չա՛թ:

— Աման հայրիկ, մեղայ հայրիկ:

Մայրը. — Էյ սուֆրաին տակը չեն դար-
ներ:

— Դուն տա՛ւ: Չըսե՞ս ծօ.

— Ինձի քիւֆիւր ըրաւ.

— Ծօ հէմ քիւֆիւր ըրաւ հէմ բան-
թալոնդ պատուեց, Դուն անոր ի՞նչ ըրիր,
ան ըսէ ինձի կըսեմ կոր:

— Հիշ հայրիկ, ես անոր բան մը չը-
րի:

— Դա՛սըլ հիշ, հիշ մի՛ ա՛ն քեզի
հիշ... չա՛թ:

Մեծ մայրը. — Կլխուն մի՛ գարներ օրթ-
տի. զաթը կիտես քի կլօսը մուղափայլը է
իշթէ:

— Դուն տա՛ւ, ըսէ՛ ծօ, տաճառ չպի-
տի՞ ըսես:

— Կը խաղայինք կոր, ինձի քիւֆիւր
ըրաւ, ես ալ անոր քար նետեցի:

— Էյ սողրա՛.

— Ան ալ ինձի նետեց, ետքը եկաւ
ինձի ծեծեց, անկէ բանթալոնս պատուեց, ես
հիշ խապահաթ չունիմ հայրիկ:

— Ծօ ես հաղար անգամ քեզի չեմ բաժնոր իրիկունները դպրոցէն գաս նէ՝ դուրս չպիտի ելլաս, ինչո՞ւ խօսքս մտիկ չես ընե՞ր ու նորէն կելլաս. հէ՛, չա՛թ . . . բա՛թ :

— Աման մայրիկ, օտքդ պագնեմ հայրիկ մեղայ, մէյ մը տաճա չեմ ելլար, մայրիկս բաւ տէ անոր համար ելայ :

— Հա՞ քա, դո՞ւն ըսիր.

Մայրը. — Դուրս ել ըսի նէ՝ վրադ գըլուդ պատուէ տէ կեո՛ չըսի, շէնք շնորհք թող պտտէիր :

— Քա ճանըմ, ես ձեզի սըվոնք դուրս մի հանէք կըսեմ, դուք մտիկ չէք ընե՞ր, նորէն թող կուտաք :

— Հիչ եղած բան է. հիմակու տղաքը զահէր տունին մէջը կրնան դապթ ըլլալ :

— Ի՞նչ ըսել է, ինչու դապթը չը պիտի ըլլան, դուք անձրկած էք, վէսսէլամ :

Մեծ մայրը. — Ճանըմ, ինչտար ըլլայ նէ տղայ են, տունին մէջը խաբանմիչ եղած կը նեղուին :

— Կը նեղուին մի՞. նեղուելու ի՞նչ կայ. քար կը քաշեն կոր. թող վաղուան դասերնին պատրաստեն. ասչափ գիրքի փարա տուի, տաճա շնորհքով տիւղ կարգալ մը չիյտէ. իրիկուն մըն ալ սանկ գիրքը ձեռքը տեսնամ տէ, իմին ալ խօշս գայ, ի՞նչ կըլլայ, մեղքը չի մտներ ա՛, քեզի կիտի անօրէն զաւակ. սօխախ հէ՛ . . :

Մօրաքոյրը. — Էյ դուն ալ, խայրի հէրիք է, բան մըն է եղեր է, թող տուր հացը ուտէ :

— Հաց մի՛, ես անոր հաց մը պիտի կերցնեմ քի ինքն ալ տեսնայ :

Մայրը. — Հա՛ ես, անխտար ըրէ քի ինչուք տէրտի մը տէր ընես, քաշողը դուն չես ըլլար ա՛, ինչ կը քաշին նէ՛ մարերը կը քաշեն :

— Իրենց խելքովն է որ կը քաշեն. իրիկունէ իրիկուն սըվոնք երկու սահաթ տունին մէջը զապթը չի կրնար ընելէ՛դ հտքը, ինչի՞ն մարը եղած կըլլաս :

— Խօլայ է չիւնքի, պօլ պօլ ճարթել մը ունիք, սահաթ մը տունը նստած տէ տէրտէրնին քաշած չէք :

— Քա ի՞նչ տէրտ ունի քի, ի՞նչ տէրտը պիտի քաշեմ. անոր երես մի տար, նայէ ի՞նչ աղուր խօսքդ մտիկ կընէ. մենք ալ տը-

ղայ եղանք, մայրերնիս չէր թողուր որ սօխախ ելլանք, անկէ կը վախնայինք, չիւնքի երես չեր տար :

— Ան ատեն պաշխա, հիմա պաշխա. հիմակուան թէրպիյէն ան ատեն անորն չի նմանիր :

Մեծ մայրը. — Քա ճանըմ, ան ատեններն ալ ասխտար չօճուի չի գար. հիմա իրարու նայելով զապթը չեն ըլլար կոր. աղէկ բան մը չէ ամա, ի՞նչ պիտի ընես, հէմ իրար գլխէ կը հանեն հէմ ի՞նչ ըսես կը սորվին կոր :

— Քա աղէկ որ դուք կըսէք կոր. սո սօխախ չի հանելու ճարը նայիք տէ, օլուր օլմազը սորվելուն, քիչ մը կարգաբուն հալէտ տայ նէ չըլլար :

Մօրաքոյրը. — Այ բաժնոր հիմակուան նաթուաներուն համար չէ, տունին մէջը հա՛ նստէ, հա՛ նստէ. տեղին կէօրէ պէտպէջիւք կնիկները տունը դապթը չեն ըլլար կոր, ո՞ւր մնաց սասանկ խարըջ մը չօճուինները :

Մայրը. — Թամամ, տունը նստին տէ, հոգիս մարմինս քակեն. չէ՛, տղորուսու ան սիրտը չի կայ հիմայ :

— Ծօ, էյէր մէյմընալ սօխախ ելլալը քի իմանամ նէ, Աստուած ստեղծեց չպիտի ըսեմ, մինչև մեռնիս՝ պիտի ծնեմ :

— Ես չեմ ելլար ամա, հայրիկ, ինչ ընեմ, մայրիկս պաղի դուրս ել տէ պտտկէ կըսէ :

Մայրը. — Չէ, ատենի նստէի պիտի. ճարս հոտնի նէ՛ դուրս իյնալնին կը նայիմ, ինչ ընեմ, մինակ իմինա չէ ես, աշխարհքին չօճուիններն ալ սօխախներն են :

Մեր խեղճ դաստիարակները թող ուզածնուն չափ աշխատին կրթական դասեր ու բարոյական խրատներ տալ աշակերտներուն, աւանց հաշուելու մայրերը, մօրաքոյրները, մեծ մայրերը եւայլն. որոնք տղոց առիթ եւ գիւրուածին կընծայեն իրենց աշխատութիւնը մէկ վայրկեանի մէջ փողոցի տիպերուն մէջ թափելու, ոչնչացնելու. թող կրթական պաշտօնեայք տղոց բարոյականը ազնուացնելու ջանքեր չի խնայեն ու ծրագիրներ յօրինեն, դուր ջանք, անօգուտ վաստակ, քանի որ մեծաւ մասամբ այսպէս է մեր տղաքներուն դաստիարակութիւնը ընտանեկան շրջանակին մէջ :

Միտիւ Գրիս, կէշէն ազաւթ թէ-
աթրոյա կիթտինի՞ց մի:

— Էվվէթ, կիթտիք:

— Օյուն ն՞՞ իսի:

— Նէլ գուէսի իլէ պիր տէ գո-
մէտի:

— Նա՛ւր, էյի օյնատըւո՞ր մը:

— Օրատընը գարա:

— Նի՞շին, էհալի մէմնուն գալ-
մըլ տէյօրլար:

— Տօղրու տըր, օ գատար մէմնուն
գալտը քի, գերասանըն պիրիսի գօմէ-
տի տէ «նիգօլա՞» տէյի պաղլտը իսէ, է-
հալիտէն պիր թագըմը ճէվապ օլարագ
«Պիր տահա կէօրիւրսէնիլ իքի յլա՞»
տէյիպ պրագըպ կիթտիէր:

Օ՛ միտիւ Ֆըշ, պիր գաշ կիւն տիր
կէօրիւնմէյօր ըտըն, նէ՞րէլէրտէ սին:

— Թէյլէմ բույասընտա կէօրմիւշ
քի հասթալըզմտան գուրթուլմագ ի-
շիւն Պուգրէշէ կիտիպ Այիօս Անթօնիոս
այազմատընըն հալուլունտա եըյգան-
մալըեմ. պէն տէ կրթտիւմ հալուլա
կիրտիւմ:

— Պարէ պիր ֆայտասընը կէօր-
տիւն մի:

— Տահա պիր շէյ կէօրէմէյօրմ:

— Պանա սօրրասան՝ Պրօպատիկէ
աւազանընա կիրմէլիին քի, տագըգա-
սընտա բիրիբաք օլատըն:

— Փարզ իտէլիմ քի օ տա ֆայտա
իթմէտի:

— Օ վագըթ, իսթէր իսթէմէլ,
թօբրագ պանհօսունա գարար:

Աթէրիմ Տիտոս աղա, բէլէրինիմին իշիւն
տահա պիր թօի սիյահ սօթաշը արթըգ պու
ազաւթ հէր հալտէ կէթիրէճէինէ սէօլ վէր-
միշ իտին:

— Տօ՛ւր հէլէ գարըտան իշէրի կիրէ-
յիմ տէ սօնրա սէօլլէ:

— Նէ՞ սէյլէյէճէին, արթըճաճըգ պա-
նա սօթաշըն լուզուճու եօգ տըր:

— Պէ գուզում, պէնի տիննէ, տիւ-
քեանտան շրգըպ Մօսալլայա կէլտիղիմտէ,
սօթաշ ֆիրրիմէ տիւշտիւ. Սագալլը շէշմէ-
տէն պիր թօլ սօթաշը ալտըմ վէ կէրի տէօն-
մէյէ իւշէնիպ, պու ազաւթ տա օ թարաֆ-
տան կէլէյիմ տէտիւմ. ուլիցա կէօրլէմի-
շիլս սօղտընտան կէլտիղիմ վագըթ, օրա-
նըն պիր թագըմ գարը գրղանլտըր իւզէրիմէ
հիւճիւմ իթտիէր:

— Նի՞շին էյլէ:

— Կէլէն կէշէնին էլինտէ էթ մի վար. պալըգ
մը վար. կէօմիւրէքճի կիպի եօղլամա իթմէր իշին:

— Տէրօօրմեա:

— Տէրօօրմեա եա, տիննէ, պէնի էօ-
թէլէ պէրիյի տիրթիւշթիւրէրի վագըթ
շէրիտի վէ ալմըշ օլտուղում օն փարալըգ մոյ-
տանօու պիլէ գայպ էթտիւմ. կիւճ հալ իլէ
գուրթուլտում. պիր հէրիմ գրըլմաստան էվէ
կէլտիղիմէ շիւքիւր էթմէլ միսին, մօրօ:

ՎԱՂՈՒԱՆ ՉԱՅՆԸ

Հանդես առնենայ, Ալգային եւ Գրական

Հրատարակուեցաւ 2րդ թիւը, ա-
ռաջինին նման ճոխ և շահեկան պարու-
նակութեամբ: Բաժանորդագրութեան
պայմանն է թղթատարի ծախարով տա-
րեկան 5 շիլին, կանխիկ հատով ալ կը
ծախուի 50 սանդիւմի: Պուլկարիոյ մէջ
բաժանորդ ըլլալ կամ հատով առնել
ուզողները պէտք է դիմեն «Հայելի»-ի
խմբագրութեան:

ՄԱՀՃՈՒՊԻՅԵԹԻՆ ՄԻԻՔԵԱՖԱԹԸ

ՍԻՆԼԻԻՃԼԻԻ ԳՕՄԵՏԻ ՊԻՐ ԲԵՐՏԵ

(Կէյէնն նիսիսէսէն)

Ալիք. — Տօղրուսունու սէօյլէյիմ
մի, տիւն քէնտիսի պանա աչըլտը, գալ-
պինին էսրարընը ֆաշ իթտի, սիզի նի-
հայէթ տէրէճէտ: սէվէյր, պէն տէ-
հէրնէ գատար քէնտիսին թէսէլլի էթ-
տիմ իէ: սիզին էֆքեարընըզ պիւմ-
տիզիմտէն, պէլքի իսթէմէզսինիզ տէ-
յու:

Մատ. — Նիչիւն իսթէմէյէճէիմ
պիւր աչ էվվէլ սիզ օնու պանա թալ-
սիյէ իթմէյօրմույըտընըզ:

Ալիք. — Էվվէթ, վէ քէնտիսինի
պու կիւն պուրայա տավէթ իթտիմ
չիմտի նէրէտէ իսէ կէլիւ:

Մատ. — Սահի՛ճ մի սէօյլէյօրմըն:

Ալիք. — Եալանը կէրչէի վա՛ր մը
եա կէլէճէք տէտիմ, վէսէլամ սիզ
տէ օնա կէօրէ տավրանմալըսընը:

Մատ. — (Սեպիւնճի) Բէք էյի տա-
վէթ իթտիզինիզ բէք կիւզէլ օլտու պէն
տէ արդու իտէյօրըտմ: Շիմտի պէնի
տէննէ Ալիքսան, քէնտիսի պուրայա
կէլտիզինտէ սիւ գապուլ էտինիզ պէն
կիտէյիմ տէ պիւր աչ թուալէթ վէրէ-
յիմ ալըպ տէյիլ ա, պէն տէ քէնտի-
սինէ կիւզէլ կէօրիւնմէք իսթէրիմ տէ-
յիլ մի Ալիքսան:

Ալիք. — Էօյլէ եա: (Մասալ յըգար)
Թամամ, չու պիւլ նէ իչիւն տարայա կիր-
միշ նաֆիլէ եէրաէ չէնէ եարըչտըրը-
եօրըզ, պունլար առէթա պիւրիպիւրէ-
րինտէն հապէրլէրի օլմայարազ աչըզ
օլմուչար, տօղրուսու պու իշի չօզ հազզ
իթտիմ, ալըպ տէյիլ ա, սանքի (էսնե-
յիւնէ) պէնիմ գըլըմ օլմուչ կիպի
տուլ գատընըն տիւչմանը չօզ օլուր,

տէրլէր, օնու թէքրար էվլէնտիւմէք
իսայըլը տըր, սընըրլարըմ տա աւմա-
տա կէվչէմիշ . . . պիւր աչ չուրատա
(էսնէր) ույուսամ էվվէթ, Բիթանտը
կէլիւնէյէ գատար . . . պիւր աչ ույու-
յու քէստիւրէլիմ: (ույուր):

ԻՔԵՆՃԻ ՄԷՃԼԻՍ

Ալիքսան, Բիթանտը

Բիթ. — (Եալաչմաճըզ իյիւրի կիւրեր)
Գաբուճու ուչազ մատամըն պուրատա
պուլունտուլունը հապէրվէրտի սայօն-
տա Ալիքսան ըլա կէօրիւչիւյօր տէտի-
էյի աւմա պուրատա քիմէլէր եօզ ա-
ճապա կէլտիզիմէ պիւր իսթա՛ մը էթ-
տիմ ա՛հ, օլմայաճապ, կիտէյիմ:

Ալիք. — (Ույգուսա) Պուրատա նէ՛
իշին վար, տէնի քիմ տավէթ էթտի,
իսթէրատալար վալիտի օլ, իսթէր մըրի-
թար օլ:

Բիթ. — Ս.յ, Ալիքսան պուրտա ի-
միշ, աւման, պէնի կէօրմէտէն գաչա-
յըմ:

Ալիք. — (Ույգուսա) Կիթ, տէֆ օլ . . .
Բիթ. — Ա.հ պէնի գօլույօր, գա-
չայըմ (սէօնէրէնն աչաղը սանսալիսյէ
իլիշիւր, սանսալիս սիւշէր, հիճասպրէսան
չաշըրըր):

Ալիք. — (Ույաւսարազ) Պու նէ՛ պու-
րատա քիմ վար:

Բիթ. — (Տիւ խսթիւ կէլիւ պէ սիթ-
րէյէրէֆ) Պէն իմ, Ալիքսան, պան-ս ալֆ
էտինիզ:

Ալիք. — Սիւ քիմ սինիզ, վէ պու
էվտէ իշիւիզ նէ:

Բիթ. — Շէյ . . . շէյ . . . սիւ սէօյ-
լէտինիզ տէ:

Ալիք. — (Տըգգաթ իյէ պազարազ)
Ս.յ, սիւզ միսինիզ Մ. Բիթանտը, նէ՛
եարըյօրընըզ, ալաղա գալգընըզ, չօ-
ճուզ մու օլտունուզ:

Բիթ. — Շէյ . . . ալֆ էտէրսի-

նիզ, մատամբն պուրատա պուլունմա-
տըղընը պիլմիշ օլտայըտըմ, սիզի տէ
րահաթսըզ էթմէզ իտիմ, շէյ :

Ալիք. — Զարար եօզ, զօրգմայը-
նըզ, չօծուգ կիպի նէ՞ քէքէլէյօրսընըզ,
քէք ալա ետըտընըզ տա կէլտինիզ, պէն
տէ սիզի պէքէլէյօրտըմ :

Քլիթ. — Պէնի՞ մի պէքէլէյօրտընըզ :

Ալիք. — Ետընըզ պէն տէյիլ, մա-
տամ տա սիզի պէքէլէյօր :

Քլիթ. — Մատամ պէնի՞ մի պէք-
էլէյօր լտը :

Ալիք. — Էվվէթ : Իշի քէնտիսինէ
աշտըմ, շիմտի կէլիպ սէնինէ կէօրիւ-
շէճէք տիր :

Քլիթ. — Պէնիմէ կէօրիւշէճէք մի-
էօյլէ իսէ հօջճա գալըն :

Ալիք. — Նէրէյէ միւսիւ Քլիթան-
տըր :

Քլիթ. — Շէյ . . . շէյ . . . օլմայա-
ճագ պէն կիտէյիմ . . . ութանընթօրըմ
տա . . . :

Ալիք. — Սէն տուր, օղլում, նի՞շիւն
ութանճագսըն, գալպինտէ մէվճուտ
օլանըն թէքմըլինի քէնտիսինէ սէօյլէ-
մէլիսին :

Քլիթ. — Նա՞սըլ մատամ՞ մը :

Ալիք. — Պանա տէյիլ ա, էլպթտէ
մատամա պուտու թօաֆ :

Քլիթ. — Ա՛հ, Ալիքսան, պու տէ-
տիզինիզի էտըմտայաճագըմ :

Ալիք. — Է պէօյլէ նէ՞ ետըաճագըզ,
սէն շիմտի էֆքեարընը մատամա պէ-
յան էթմէզ իսէն մատամ նէ՞ պիլէճէք
եալընըզ օ սէօյլէյ՛ճէք սէն տիննէյէ-
ճէքսին. օլմազ, սէն տէ էֆքեարընը
պէյան իթմէլիսինիզ քի՞ օտա տննատըն.
պիրիպիրինիզին էֆքեարընը անլամա-
տան նէ՞ հատըլ օլապիլիւր, սէն ապայը
եազմըշտըն, ամմա քէնտի քէնտինէ, մէ-
սէլա, օ տա մէրճիմէի ֆրուհա վէրմիշ,
օ տա քէնտի քէնտինէ, էյ պունտան նէ՞
հատըլ օլապիլիւր :

Քլիթ. — Հագկընըզ վար ամա, պէն
ութանըյօրըմ :

Ալիք. — Ճանըմ ութանճագ նէ՞
վար . . . Սէն պէնի տիննէ, պէն շիմ-
տի կիտէր գաբըճըյա հապէր վէրիթիմ
քի՞ պիրիսի կէլ, ճէք օլուրսա՞ «մատամ
պուրատա տէյիլ» տէյիլպ՝ եօլա գօյուռն,
սէն պուրատա տուր, մատամ շիմտի
նէրտէ իսէ կէլիւր սէնի կէօրէյիմ, ճէ-
սարէթլի օլ, հա՞ տավրան պագայըմ
(Կիճէր) :

Քլիթ. — (Եսպընըզ) Էյ թամամ
մատամ շիմտի պուրայո կէլէճէք, պէն
նէ՞ տէյէպիլիթիմ. խալըր, ետըամայա-
ճագըմ, պէն մատամա «սէն ի սէվէրիմ»
սէօլիւնիւ նասըլ ս, օյլէյէպիլիթիմ օլ-
մազ . . . պուրատա տուրմադ իշիմէ կէլ-
մէզ գաշայըմ. (Կիթմէի՞ իւրէ իիհն,
մասամ կայէր սիւպիւ օլտագ իյերի
կիւհէր) :

ԻԻԶԻՆՃԻ ՄԷՃԼԻՍ

Քլիթանտըր. Մատամ :

Մատ. — Նէրէյէ միւսիւ Քլիթան-
տըր :

Քլիթ. — (Քէնճի) Վա՛յ, մատամ կէլ-
տի, շիմտի նէ՞ տէմէլի . . . շէյ . . . շէյ :

Մատ. — Եօգսա՞ պէնտէն հօշլանմա-
տըղընըտան :

Քլիթ. — Հալըր, մատամ, շէյ :

Մատ. — Եախօտ, աճէլ : պիր իշի-
նիզ մի վար :

Քլիք. — Տէյիլ, մատամ :

Մատ. — Պէլքի տէ կիւղէլպիր մա-
մաղէլ իլէ րանտէվունդզ վար :

Քլիթ. — Ա՛հ, նէ՞ սէօյլէյօրսընըզ
մատամ պիր մատմաղէլ մի՞ . . . ապա,
ապա :

Մատ. — Սիզին իլէ պիր ալ կէօ-
րիւշէք օլմազ մը :

(Տէյալի)

Отговорникъ М. СКОНОВЪ
Печантца "Взаимность" — Варна.